Nederlandse Zorgautoriteit

Commissie Toekomst Accountacysector
Postbus 7984
1008 AD AMSTERDAM

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht

Postbus 3017
3502 GA Utrecht

T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door	Telefoonnummer	E-mailadres	Kenmerk
T. Winter	030 29 682 16	twinter@nza.nl	326791/503648
W. Komrij	030 29 683 71	wkomrij@nza.nl	

Onderwerp
Reactie op plan van aanpak toekomst accountancysector

Datum
18 april 2019

Geachte heer/mevrouw,

Inleiding
Wij hebben met belangstelling kennis genomen van uw plan van aanpak en willen via deze weg graag reageren. Wij begrijpen dat uw opdracht van de minister formeel niet verder reikt dan de wettelijke controles. Hierdoor maakt het merendeel van de controles in de zorgsector geen onderdeel van uit van uw plan van aanpak. In de praktijk is de controleaanpak voor ondernemingen in de zorgsector (en overige semipublieke sectoren) vergelijkbaar met de controleaanpak voor ondernemingen. Wij gaan er daarom van uit dat het beoogde verandertraject tot een uniforme aanpak voor alle sectoren gaat leiden. Bovendien staat in uw aanpak het maatschappelijk belang van de accountantscontrole voorop. Zeker bij de semipublieke sectoren, zoals de zorg, is onzes inziens het maatschappelijke belang van betrouwbare controles onbetwist.

Onafhankelijkheid accountant
In de zorgsector is de combinatie van controle en advieswerkzaamheden niet verboden. Het Burgerlijk Wetboek schrijft voor dat in de jaarrekening een specificatie wordt opgenomen van de accountantskosten. Deze specificatie moet de lezer van de jaarrekening de mogelijkheid bieden om zich een oordeel te vormen over de mate waarin de controlerend accountant van de jaarrekening betrokken is geweest bij andere werkzaamheden. Wij komen in de praktijk tegen dat accountants soms advieswerkzaamheden uitvoeren die de onafhankelijke positie van de accountant in gevaar kunnen brengen. Het is wenselijk dat de beroepsgroep een standpunt inneemt over de onwenselijkheid van de combinatie van controle- en advieswerkzaamheden met mogelijk een aanscherping van de VIO op dit onderdeel.

De Blauwe Brigade
De accountancysector doet onderzoek naar nut en noodzaak van diverse bijzondere verklaringen. Deze zogenaamde Blauwe Brigade heeft tot doel om bij te dragen aan heldere en werkbare regelgeving om het inzicht in de naleving ervan te verbeteren en hiermee wordt tegelijk ook een vermindering van de administratieve lastendruk nagestreefd. Wij zien dat onder andere de (elementen van) bijzondere verklaringen bij de nacalculatie en de WNT hierdoor ter discussie staan. Wij begrijpen dat de administratieve last hiervan een punt van zorg is. Wij rekenen er wel op dat nut en noodzaak niet ondergeschikt worden gemaakt aan de wens om tot administratieve lastenverlichting te komen. Ten behoeve van onze wettelijke taken als toezichthouder om toe te zien op de rechtmatige besteding van zorggelden zijn deze verklaringen voor ons een essentieel onderdeel in de keten.

Verantwoording in de huidige maatschappij
In de huidige maatschappij wordt steeds kritischer gekeken naar administratieve lasten. Dit komt ook duidelijk naar voren in het programma '(Ont)Regel de Zorg'. Dit leidt tot het slimmer kijken naar hoe verantwoording vorm kan krijgen. In de praktijk betekent dit dat er meer gestuurd en verantwoord wordt op basis van interne processen en soft controls, en dat gegevens en controles voortkomen uit, en dienstbaar zijn aan, het primaire proces. Waar vroeger verantwoording met name afgelegd werd over de input, vraagt de huidige maatschappij om verantwoording af te leggen over gerealiseerde doelen of andere output. In deze situaties is een 'harde' norm waaraan getoetst kan worden niet meer te formuleren. Dit vraagt van de ondernemingen om de verantwoording op te bouwen aan de hand van een gedegen risicoanalyse, uitkomsten van interne processen, en beschikbare data. Aangevuld met werkzaamheden om een eventueel resterend risico te mitigeren. Bij ondernemingen merken wij terughoudendheid om deze stap te zetten. Dit wordt mede ingegeven doordat accountants een voorkeur uitspreken voor harde normen.
Wij vragen de accountants een voortrekkersrol in te nemen in de overgang van manier van verantwoorden die past binnen de huidige maatschappij, en die in de toekomst nog belangrijker zal worden.

Zorgplicht
Zorgverzekeraars hebben een wettelijke zorgplicht. Dit betekent dat hun verzekerden binnen een redelijke tijd en reisafstand toegang moeten hebben tot alle zorg uit het basispakket. Zorgverzekeraars moeten daarom voldoende zorg inkopen of bemiddelen als iemand niet snel genoeg bij een zorgaanbieder terecht kan (wachttijdbemiddeling). Bij discontinuïteit van de zorgaanbieder komt de zorgplicht van de zorgverzekeraar in gevaar. Dat het van groot maatschappelijk belang is om tijdig kwetsbare aanbieders te signaleren lijkt ons evident gezien de recente problemen van de IJsselmeerziekenhuizen en het Slotervaartziekenhuis. Zorgverzekeraars en zorgkantoren hebben hiervoor een "Early warning system" (EWS) ingericht. Dat steunt vooral op de kwaliteit van de accountantscontrole. Wij gaan graag met de commissie in gesprek over mogelijkheden om zorgverzekeraars, zorgkantoren en NZa nog beter over actuele input voor hun EWS te voorzien.

Data jaarverantwoording
Zorginstellingen moeten zich maatschappelijk verantwoorden met naast een jaarrekening volgens een verplicht model een DIGIMV dataset en hun WNT gegevens. Het CIBG verzamelt en publiceert de door de zorginstellingen aangeleverde data. De hoofdgebruikers hiervan zijn naast de NZa, het ministerie van VWS, de IGJ en het CBS. De betrouwbaarheid van deze data is voor al deze gebruikers van groot belang. In de praktijk constateren we regelmatig verschillen tussen de aangeleverde jaarrekening en de dataset DIGIMV en de WNT gegevens. Op de DIGIMV dataset is op dit moment nog geen accountantscontrole van toepassing. Een vorm van controle vinden we wel noodzakelijk omdat de data voor ons op dit moment niet betrouwbaar genoeg zijn voor onze wettelijke controletaken. De jaardocumenten zelf worden in pdf formaat aangeleverd en zijn daarmee niet geschikt voor data gestuurde controle. Om de administratieve last van zo'n controle te beperken denken we aan de mogelijkheid om het verplichte model voor de jaarrekening en de DIGIMV data in te richten volgens een XBRL format (dit format is voor het MKB nu al in gebruik).

ICT
Wij zien bredere mogelijkheden om de controle te verbeteren en tegelijk efficiënter te maken door een meer diepgaande toepassing van data-analyse, en het gebruikmaken van de beschikbare controles in een IT-systeem. Onze ideeën zien zeer specifiek op de zorgregistratie en facturatieprocedures en lenen zich niet zo goed voor een korte algemene uitleg in dit kader. Daarom stellen we voor met ICT-specialisten onderling dit nader met u te delen.

Sectorkennis
De zorgsector wordt gekenmerkt door veel wet- en regelgeving die specifiek op de sector en delen daarvan ziet en consequenties heeft voor de eisen aan de verantwoording en de accountantscontrole op de verantwoording. We zien in de praktijk dat kantoren die maar één of enkele zorginstellingen bedienen onvoldoende kennis van de zorgspecifieke regelgeving hebben. Een minimaal aantal sectorspecialisten en instellingen per kantoor zou daarom kunnen bijdragen aan de kwaliteit van de controle.

Afsluitend
Hierboven hebben we beknopt onze input voor uw commissie samengevat. In uw plan van aanpak geeft u aan ook met enkele stakeholders in gesprek te zullen gaan. Wij zijn graag bereid met u in gesprek te gaan om dit nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Nederlandse Zorgautoriteit

mw. drs. A.J.M.H. Mateijsen
unitmanager Toezicht Zorgaanbieders
directie Toezicht en Handhaving